Διαμόρφωση χώρου με διάφορα υλικά, φωτισμό, ήχο

ΣΤΑΘΗΣ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

«Κονσέρτο για δύο περιστέρια»

ΛΗΔΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

«Νεκρή φύση»

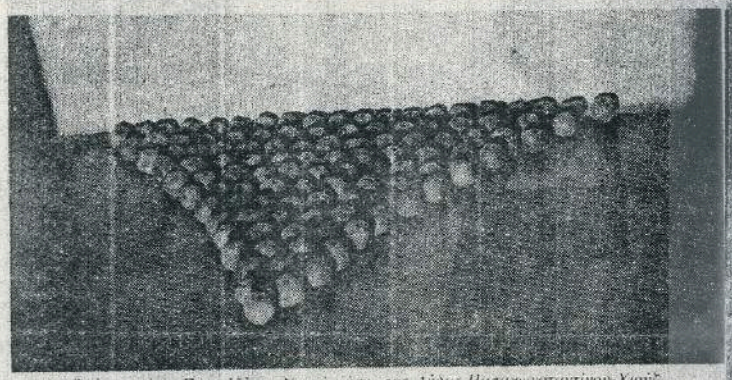

Τμήμα από το Περιβάλλον «Νεκρή φύση» της Λήδας Παπακωνσταντίνου-Χιούζ.

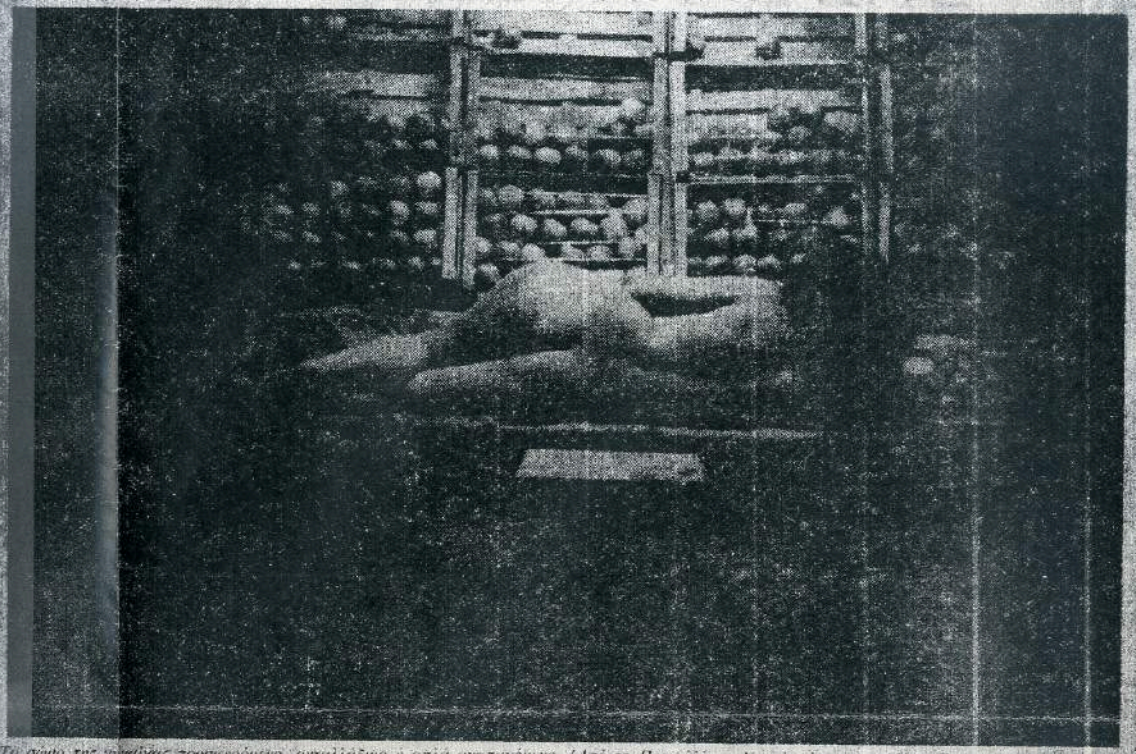

Το σώμα της γυναίκας προσφερόμενο, ανταλλάξιμο ή απλά ανοπαίσθητο. (Από το Περιβάλλον «Νεκρή φύση» της Λήδας Παπακωνσταντίνου)

Η εμπειρία της γυναίκας

Η καλλιτεχνική κίνηση παρατάθηκε μέσα στο καλοκαίρι και μάλιστα με ορισμένες από τις καλύτερες εκδηλώσεις όλου του χρόνου. Σ' αυτή την κατηγορία ανήκει η καλλιτεχνική εργασία του Στάθη Χρυσικόπουλου και της Λήδας Παπακωνσταντίνου-Χιούζ (Γκαλερί 3).

Γράφει η
ΒΕΑΤΡ. ΣΠΗΛΙΑΔΗ

Και οι δύο καλλιτέχνες διαμόρφωσαν έναν ορισμένο χώρο χρησιμοποιώντας διάφορα υλικά, φωτισμό, ήχο. Μεσ' από την τελική σύνθεση επικοινωνούν διάφορα ο καθένας μηνύματα δηλώνοντας έτσι το πνευματικό τους «στρατόπεδο», τη συναισθηματική τους φύτιση και την αισθητική τους άποψη.

Αφού οι εργασίες αυτές έγιναν διαλυθεί στα εξ ων συνετέθησαν, σύμφωνα με τον προορισμό τους, θα επιχειρήσουμε να δώσουμε μιά αφηγηματική τους εικόνα. Θεωρητικά δέβαια, τα περιβάλλοντα αυτά θα μπορούσαν να διατηρηθούν εάν υπήρχε ένας χώρος ειδικά γι' αυτό, ας πούμε ένα μουσείο σύγχρονης τέχνης, αν και ο όρος δεν είναι δόκιμος αφού το μουσείο καθαυτό είναι [illegible] δηλαδή δεν είναι σύγ-

γιγαν μετ' επιτάσεως στην προηγούμενη δεκαετία στην Ευρώπη και στην Αμερική και τους που ατενούν και σ' αυτήν ακριβώς τη φύση τη παρακμής τους παρακολουθούνν τη σκυτάλη η Έλληνες καλλιτέχνες. Θ' αντιλέγαμε ότι ολ. τα δεν έγιναν μόνο την προηγούμενη δεκαετ. αλλά έχουν ηλικία τουλάχιστον 70 χρόνων απ τη ρυσική καλλιτεχνική άνοιξη και τους Ρώσους κυβοφυτοπιστές ως το πνεύμα τ Ντατά που αναζωπυρώθηκε κι απέκτησε νε περιεχόμενο το Μάη του '68.

Πράσινα κλουβιά

Στο «Κονσέρτο για δύο περιστέρια» ο ΣΤΑΘΗΣ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ χρησιμοποιεί πράσινα κλουβιά κρεμασμένα σε διαφορετικά ύψη να φωτίζονται όπως σ' ένα ξέφωτο δάσους. Στο δάπεδο πεσμένες δυο μορφές νεκρόπουλιών. Ο ήχος είναι κελαηδισμοί από χιλιάδες πουλιά. Στο λιτό αυτό έργο λειτουργεί φτεροδάσθηση του θεάτρου και ο κατακερματισμός του χρόνου. Η απουσία συντονισμού ανάμεσα στην εικόνα και τον ήχο. Το κελαηδίσμα ακούγεται ενώ τα πουλιά έχουν φύγει, δε υπήρξαν ποτέ ή είναι νεκρά. Ο ήχος εξαρτιέται εξώς ανήκει σε κάποιο άλλο χρονικό σημείο κ σε κάποιο άλλο χώρο. Το ακούσμα του είναι σαν ανάκληση παραστάσεων. Η αδιάκοπη μετάδοσή του διαγράφει την απουσία, τη μον

Ηρωϊκός και πραγματικός χώρος «διίστανται» και συνδέονται μόνο συνειρμικά (κλουβιά, κελαηδίσμα, πουλί, δέντρο, δάσος κλπ.)

Είναι η δεύτερη φετινή δουλειά του Σ.Χ. που δίει τον περισσότερο καιρό κι εργάζεται στην Ιταλία. Αυτή τη φορά χαράζεται πιό καθαρά η ιδιαίτερη ψυχολογική κι αισθητική φυσιογνωμία του καλλιτέχνη.

Μετά από την Περφόρμανς «Τοπίο» όπου είχε συνεργαστεί κοφίως με τη Γιάννα Τσιόμη αλλά και με πολλούς άλλους ερμηνευτές, η ΛΗΔΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ-ΧΙΟΥΖ παρουσίασε με τίτλο «Νεκρή φύση» την πιό ώριμη ώς τώρα δουλειά της. Το λέμε αυτό γνωρίζοντας το πρωτοπνό Περιβάλλον και Χόπενιν στην ίδια γκαλερί και στην έκθεση της Εταιρίας Ελλήνων Τεχνοκριτών στο Ζάππειο κι ακόμα πολύ παλιότερα ένα άλλο Περιβάλλον, στην «Ώρα», που ήταν ίσως και η πρώτη της εικαστική δουλειά. Η εμπειρία της γυναίκας και η διαθμιαία συνειδητοποίησή της, είναι ο κορμός, ο άξονας του προβληματισμού και της εκφραστικής δραστηριότητας της Λ. Π-Χ. Συνειδητοποιημένη η θηλυ μεο' από διάφορα, «σημαίες», ιδανικά, ιδεολογίες και τις διαμεσίσεις τους, ερευνά ακόμα τη θέση της. Οι δεξιότητες που έχει κερδίσει φαίνεται να είναι μόνο αισθητικές, γλώσσας και γραφής. Θέλω να πω ότι όλο το άλλο υλικό είναι φευστό, δυναμικό και ερευνάται. Η γλώσ-

της σε μια αφαιρετική διαδικασία με λαμπρό αισθητικό αποτέλεσμα.

Το σώμα της γυναίκας

Η αντίληψη για το σώμα της γύναικας σε μιά διαδρομή δυο περίπου αιώνων είναι ω θέμα της τελευταίας δουλειάς της. Στον ένα τοίχο προβάλλεται σε μεγάλο μέγεθος ο περίφημος πίνακας του Μανέ «Πρόγευμα στη Χλόη», αναλώνοντας και το κοινωνικό σκάνδαλο της εποχής του. Προέκταση του πίνακα στο χώρο είναι μήλα απλωμένα στο δάπεδο σε σχήμα τριγώνου. Ακριβώς απέναντι στον άλλο τοίχο και φωτισμένα εναλλάξ βρίσκεται ένα πραγματικό γυμνό, ένα κορίτσι ξαπλωμένο με το πρόσωπο γυρισμένο προς το φόντο, προθήκη μανάβικου με τελάρα γεμάτα μήλα. Στη μέση, από την οροφή κρέμεται ένα μαχαίρι απειλώντας ως δαμόκλειος σπάθη το μήλο που βρίσκεται από κάτω. Τον ήχο καλύπτει με όλο τον σύστημα και το συγκινησιακό του φορτο το γνωστό ταγκό «Ζήλεια».

Το λευκό σώμα στον πίνακα του Μανέ είναι καθισμένο ανάμεσα σε ντυμένους, αξιοπρεπείς, κοινωνικά παραδεκτούς άντρες. Το πρόγευμα δεν είναι μόνο οι φυσικοί καιροί απλωμένοι στο τραπεζομάντιλο» Το σώμα της γυναίκας είναι επιθυμητό αντικείμενο. Το σώμα του αληθινού κορμιού στον δίσκο

λεγμα (μύθος της απελευθέρωσης της γυναίκας), ή μη προσφερόμενο, τυπικές μόδα-την ομορφιά και την αυτάρκειά του σώμα.

Αναφορά στον ερωτισμό

Το μαχαίρι στη μέση, αναφορά στο φαλλικό ερωτισμό, τη διείσδυση, την πατριαρχία-η μονομερή άσκηση βίας, την ετεροφυή σχέση με τους επαχθείς για τη γυναίκα όρους. Ομως είναι και το ταγκό. Η μελοδραματική φόρτιση, η συναισθηματική περιπλοκή, το δράμα, το ό.ειρο. Η ελαφριά ειρωνεία που εμπεριέχει το ίδιο παλιάς μόδας κομμάτι, εκπέμπεται από την ένταση του ήχου και την επανάληψη. Η διαλεκτική γνώση (το μήλο) και η σύγχρονη γνώση από τις κοινωνικές ευπειρίες της γυναίκας δεν αναιρεί τη συναισθηματική ανάγκη. Το ερωτικό όνειρο υπάρχει πάντα. Η παραδοχή του δεν διαδηλώνεται, υποδαλλεται. Ούτε φως διαδηλώνεται καμιά καταγγελία φαλλοκρατίας κλπ. Ολα εκτάζονται από την ωοχή, με ο ιδιαιτότητα και ένταση.

Σ' αυτό το λαμπρό Περιβάλλον, από τα πιό ωραία που έχουμε δει όχι μόνο στην Ελλάδα θα ποτείναμε μια ακόμα αφαίρεση. του μαχαιριού και του μήλου, μια που η φαλλική αναφορά υπάρχει στους άντρες του πίνακα του Μανέ και για να λείψει ο αναπόφευκτος στο χώρο